Szerda
1945 április 18.

Timoti rendőrfőnök tájékoztatta a sajtót

Ára 30 fillér

VILÁGOSSÁG

II. ÉVFOLYAM | MINDENT A GYŐZELEMERT! | 88. SZÁM

Potop államtitkár jelenlétében megkezdődtek a román—magyar tárgyalások az egyetemi kérdés megoldására

Luka László az erdélyi magyarság hivatását a dunavölgyi szövetkezés előmozditásában látja

KOLOZSVÁR, április 17. Potop Aurél nemzetnevelésügyi államtitkár az erdélyi román és magyar egyetem ujjászervezése érdekében Kolozsvárra érkezett s érintkezésbe lépett az illetékes helyi hatóságokkal, valamint a román és magyar egyetemi tanárokkal. Hétfőn délután a vármegyeházán volt az első közös tanácskozás, melyen Pogăceanu Vasile főispán üdvözölte az államtitkárt.

Potop Aurél válaszában leszögezte, hogy az ország demokratikus kormánya a teljes jogegyenlőség alapján kivánja rendezni az egyetemi kérdést, úgy, hogy a legfelsőbb oktatás ne csak a román és magyar lakosság nemzeti érdekeit elégitse ki, hanem a két nép közeledését is szolgálja.

Az államtitkár általános elismeréssel fogadott nyilatkozata után Luka László, az Országos Demokrata Arcvonal főtitkára, emelkedett szólásra, s előbb románul, majd magyarul fejtette ki az ODA nemzetiségi politikáját.

— Az erdélyiek végre maguk kell, hogy elintézzék dolgaikat — mondotta Luka László, — felszabadultan minden gyarmatositó törekvés és megosztó ármány alól. A népkormány feltétlenül akarja, hogy legyen erdélyi magyar egyetem s a vitás kérdések megoldását az erdélyi demokrata románok és magyarok megszervezésétől várja.

Luka László a továbbiakban leszögezte, hogy az erdélyi magyar egyetemnek is részt kell vállalnia abban a hivatásban, amely az erdélyi magyarságra hárul: hidat kell alkotnia Románia és Magyarország közt a dunavölgyi népek demokratikus szövetkezése érdekében.

A Nagyszebenből hazatérő román egyetem tanácsa nevében Petrovici Emil rektor, a kolozsvári magyar egyetem nevében Jordáky Lajos egyetemi tanár üdvözölte a kormány és az ODA kiküldötteit, majd Miskolczy Dezső rektor fejtette ki a magyar egyetemi tanács demokratikus álláspontját. Végezetül ifjabb Vescan Teofil egyetemi tanár ama reményt fejezte ki, hogy az elvi egyetértést gyakorlati téren is teljes megegyezés követi, s javaslatot tett erdélyi románokból és magyarokból álló egyeztető bizottság kiküldésére.

Az egyeztető bizottság összeült s azonnal megkezdte a román és magyar egyetem elhelyezésével kapcsolatos tárgyalásokat. A tárgyalásokról szóló hivatalos jelentés csütörtökre várható.

Kétmilliós szovjet katona indult rohamra Berlin ellen

BCU Cluj / Central University Library Cluj

MOSZKVA, április 17. (Rádió.) A szovjet tudósító iroda közli:

Sztalin tábornagy Malinovszki tábornagyhoz intézett napiparancsában közölte, hogy a II. ukrajnai arcvonal csapatai elfoglalták Zisterdorfot, a nagy osztrák olajipari központot. Zisterdorf 48 kilométerre van északkeletre Bécstől.

A szovjet tudósító iroda április 17-i hadijelentése kivonatosan a következőképpen hangzik:

A III. fehérorosz arcvonal csapatai a samlandi félszigeten elfoglalták Fischhausen kikötőjét és számos helységet. A szétvert német kötelékek maradványai Pillau felé huzódtak vissza. Az elmult napon e térségben 5650 foglyot ejtettünk.

A II. ukrajnai arcvonal csapatai folytatva támadásaikat elfoglalták az osztrák kőolajipar központját, Zisterdorf városát, valamint 30 más helységet. Csehszlovákiában Hodonintól északnyugatra csapataink elfoglaltak hét helységet.

A III. ukrajnai arcvonal csapatai St. Pöltentől északra és nyugatra számos helységet vettek birtokukba.

Az elmult nap harcaiban az ellenség 86 páncélosát és rohamágyuját, valamint 50 repülőgépet semmisitettünk meg.

Az angol hirügynökség közli Moszkvából, hogy az Odera mentén két millió főből álló szovjet hadsereg vonult fel Berlin ostromára. Bár mindeddig szovjet hivatalos jelentés nincsen a Berlin ellen irányuló hadműveletekről, megerősiti a hirt a moszkvai rádió tegnap esti adása, amely közli, hogy a Berlin elleni támadás megindult.

Magdeburgban, Chemnitzben, Brémában és Nürnbergben utcai harcok folynak

LONDON, április 17. (Rádió.) A ruhri terepzsák felszámolása tovább tart. A terepzsák hosszusága már csak 25 kilométer és szélessége 30 kilométer. Az itt körülzárt német csapatok tömegesen adják meg magukat. Eddig a foglyok száma igen magas. Az elmult napon az 1., 3. és 9. amerikai hadseregek 144.000 foglyot ejtettek.

A csapatok tovább törnek előre Németország belseje felé. A Drezda felé nyomuló kötelékek Lipcsét három oldalról körülvették és behatoltak Chemnitzbe, ahol utcai harcok folynak. A 3. amerikai hadsereg kötelékei elérték a csehszlovák határt. Nürnbergben, a nácizmus fellegvárában harcok folynak.

Az Elbánál két ujabb ponton lépték át a szövetségesek a folyót. Magdeburg közelében a hidfő, a folyó keleti partján egyre növekszik. Magdeburg városában utcai harcok folynak. Halle nagyobbrészét megtisztitották az ellenségtől.

Az északi szakaszon brit páncélosok behatoltak Brémába és 40 kilométerre megközelitették Hamburgot. Északhollandiában erős brit kötelékek már csak két kilométerre vannak a Zuider-tó töltéseitől.

A légierő fokozott mértékben támadja az egyre szükülő német kézben lévő terepsávot. Az elmult napon Pilsen és Drezda térségét támadták erős nehézbombázókötelékek. Berlint szovjet, angol és amerikai kötelékek bombázták, összetalálkozva a város felett.

Tito tábornagy elhagyta Moszkvát

MOSZKVA, április 17. (Rádió.) A szovjet tudósító iroda jelenti, hogy Broz-Tito marsall, Jugoszlávia miniszterelnöke és kisérete elhagyta Moszkvát. Bucsuztatására a pályaudvaron megjelent Molotov, a népbiztosok tanácsának helyettes elnöke, külügyi népbiztos, Visinszki külügyi népbiztoshelyettes és számos más magasrangu személyiség. Tito tábornagy a bucsuzáskor kijelentette, hogy moszkvai látogatása rendkivüli jelentőségü Jugoszlávia életében.

A Szovjetunió kivánja Lengyelország meghivását a sanfranciskói konferenciára

MOSZKVA, április 17. (Rádió.) A szovjet kormány felhivást intézett Nagybritannia, az Amerikai Egyesült Államok és Kina kormányához, hogy a lengyel kormányt is hivják meg a sanfranciskói értekezletre. Amennyiben a konferencia megnyitásáig nem történik meg a yaltai határozatoknak megfelelően a lengyel kormány átalakitása, úgy a szovjet kormánynak az a kivánsága, hogy a Varsóban székelő lengyel nemzeti kormányt hivják meg, mivel ez élvezi a lengyel nép bizalmát.

A Szovjetunió iránti barátság lesz Ausztria jövendő politikájának alapja

MOSZKVA, április 17. (Rádió.) A szabad osztrák mozgalom vezetői az alábbi táviratot intézték Sztalin marsallhoz:

„Bécs városának Tolbukin tábornagy csapatai által történt felszabaditása alkalmából a világ szabad osztrákjainak mozgalma, a szabad országokban élő 25.000 tagjának nevében, legmélyebb háláját fejezi ki a hős Vörös Hadsereg és legfőbb parancsnoka, Sztalin marsall előtt.

Ezekben a döntő napokban, népünk közreműködik felszabaditásán. A Vörös Hadsereget, mint a német iga alóli felszabaditót üdvözölte. Sohasem fogjuk elfelejteni, hogy a Vörös Hadsereg valósitotta meg Ausztria felszabaditását, teljesitve az Egyesült Nemzetek politikájának célját.

A Szovjetunió iránti elismerés és barátság lesz a legerősebb oszlopa Ausztria jövendő politikájának."

Groza Péter a népek szabadsághareát méltatta a Tudor Vladimirescu-hadosztály ünnepségén

BUKAREST, április 17. (Rádió.) A szovjet—román katonai kapcsolatok Románia fokozatos demokratizálódása óta egyre tovább szilárdulnak a harcoló arcvonalon és a hátországban egyaránt. A jókapcsolatok kü önösen örvendetes kifejezője volt vasárnap Bukarestben a Mihail Viteazu 7. gárdaezred laktanyájában rendezett ünnepség, amelyet a Tudor Vladimirescu-hadosztály arcvonalra induló szabagsádharcos tagjainak a tiszteletére rendeztek.

Az ünnepségen résztvett Groza Péter miniszterelnök, Szuszajkov vezérezredes, a Szövétségközi Bizottság helyettes elnöke és Constantinescu-Iaşi propagandaügyi miniszter, valamint számos magasrangu tiszt is a szovjet és a román hadseregből.

A Tudor Vladimirescu-hadosztály pandurjai előtt Groza Péter miniszterelnök beszédet mondott. Vázolta azokat a körülményeket, amelyek között a hadosztály létrejött és méltatta a szabadságharcos pandurok áldozatos erőfeszitéseit Románia szabadságának a kivivásában. Beszéde végén buzditó szavakkal kérte a pandurokat, hogy testvéreik körében mindenütt erősitsék meg a demokrácia eszményeit és vigyék teljes g őzelemre a Vörös Hadsereggel eg ütt a népek szabadságának a zászlói.

A pandurok nevében Bumbescu őrmester tett hitet a demokrácia eszményei mellett, kiemelvén azt a testvéri támogatást, amelyben a Szovjetunió hadserege részesitette a Keletről harcra indult román szabadságharcosokat.

Másfélmillió hektárnál több területet vetettek be az országban

BUKAREST, április 17. A földmüvelésügyi miniszterium hoz az ország minden részéből érkezett jelentések szerint eddig 1 millió 600 ezer hektárnyi területet vetettek be. A tavaszi vetési munkálatok mindenütt fokozódó ütemben folynak és meg van a remény, hogy e munkálatok a várt eredményhez vezetnek.

HIREK

Szervezkednek az erdélyi magyar irók

A kolozsvári magyar irók vasárnap délután értekezletre gyültek össze és kimondották egy irói szövetség megalakitásának és egy irodalmi folyóirat létesitésének szükségességét.

Az értekezleten ideiglenes ötösbizottság alakult. Tagjai — Szentimrei Jenő, Nagy István, Szabédi László, Kiss Jenő és Jékely Zoltán — elvállalták a kolozsvári irók megszervezésének végrehajtását s a többi erdélyi városban élő magyar iróval valamint a Román Irók Szövetségével való mielőbbi érintkezéskeresést. Az ötös bizottság elhatározta, hogy rövidesen megszövegezi és közrebocsájtja felhivását Erdély magyar iróihoz.

Végre megindult tehát a várva-várt folyamat: Erdély szertehullott irodalmi életének összefogása és olyatén megszervezése, hogy méltóképpen vehesse ki részét az uj, demokratikus társadalom kialakitásának munkájából

*

Demeter János ma tart előadást a szovjetalkotmányról. Városunk népszerü alpolgármestere, Demeter János dr. mult héten elmaradt előadását ma délután 5 órakor tartja meg a Diákház zenetermében. Az ARLUS rendezésében tartandó előadás cime: „A Szovjetunió demokratikus alkotmánya". Az előadásra felhivjuk olvasóink figyelmét. A belépés ingyenes.

Jelentkezzék a négygyermekes nélkülöző anya. Szerkesztőségünkbe egy négygyermekes anya levelet küldött, melyben sanyaru sorsát irja le és panaszolja, hogy gyermekeinek nem tudja megkeresni a betevő falatot. Leve ét nem irta alá. Ezuton kérjük fel, hogy személyi adatainak közlése végett mielőbb jelentkezzék a szerkesztőségben.

Az Ády-harisnyagyár a deportáltakért. Az Ády-harisnyagyár és munkásai a deportáltak otthona részére 50 kiló rizset, 50 liter olajat, 50 kiló 0-ás lisztet, 100 kiló főzőlisztet és 50 kiló cukrot adományoztak.

Értesités. A kolozsvári dohánygyár igazgatósága értesiti volt alkalmazottait, akiket a gyár szolgálatából 1940 után vagy előtt nemzetiségük vagy sztrájkból kifolyólag elbocsájtottak vagy nyugdijaztak, hogy esetleges ujrafelvételre május 1-ig a gyár igazgatóságánál jelentkezzenek. Az igazgatóság.

Goldstein Jenő fogász rendel Kossuth Lajos-utca 20.

A bőripari munkások szövetkezete keres női munkásokat és egy vegyes munkást, valamint tüzőnőt és ragasztót is. Szabadság-tér 30. 6372

A fodrászmesterek szakosztálya április 19-én délután 3 órakor rendkivüli közgyülést tart az Ipartestületben. Tárgy: Kiszolgálási árak egységes rendezése. 6110

Kereskedők! Április 18-án, szerdán délután 4 órakor az Iparkamara disztermében (Malinovszki-tér 12) nagygyülést tartunk az alkalmazottak fizetése és egyéb nagyfontosságu kérdések letárgyalására. Minden kereskedő saját érdekében pontosan jelenjen meg. Kereskedők Egyesülete.

Tanggyülés a bőripari munkásoknál. A bőripari szakszervezet felhivja a kisiparban dolgozó cipész, csizmadia, felsőrészkészitő, bőröndös és bőrdiszmüves munkásokat és munkásnőket, valamint a Rendor-bőrgyár munkásait, hogy csütörtökön délután 5 órakor a szakszervezet helyiségében (Apor-utca 7) bérrendezés tárgyában tartandó értekezleten jelenjenek meg.

A Concordia zsidó kulturális egyesület és club Kolozsváron tartózkodó tagjait felkérem, hogy az egyesület ujraalakitása ügyében vasárnap, április 22-én délelőtt 11 órakor jelenjenek meg az Unió-utca 6, I. emeleti régi helyiségében. Bihari, titkár. 6334

A földmüvelésügyi miniszter rendeletéből:

Azokról a földekről, amelyeket április 15-ig nem szántottak fel és nem vetettek be, az takarithatja be a termést, aki megmüveli.

Jogában áll tehát bárkinek bárki földjébe, ha azt április 15-ig nem szántották fel, bemenni, megmüvelni és a termést elvinni.

A városi közmunkáknál használják fel az internált fasiszta elemeket

Bemutatkozott Timofi Gheorghe, az uj rendőrfőnök

KOLOZSVÁR, április 17. A kolozsvári néprendőrség vezetésében jelentős személyi változás történt. Távozott Cioclu Ion, az eddigi rendőrfőnök és a néprendőrség vezetését Timofi Gheorghe, a vasutasok szakszervezetének főtitkára vette át.

A személyi változással kapcsolatosan a távozó és az ujonnan kinevezett rendőrfőnök, valamint Nagy Sándor, az uj rendőrfőnökhelyettes kedden délelőtt tájékoztatták a sajtó képviselőit.

Timofi Gheorghe rámutatott azokra a rendkivüli nehéz feladatokra, amelyek az elkövetkező időben a néprendőrségre hárulnak. Hangsulyozta, hogy a néprendőrség soraiban a fegyelmet erkölcsi és egyéb téren is meg kell erősiteni. A fiatal néprendőrségnek öntudatosan kell vállalnia a rend és a biztonság fenntartását.

— A sajtón át kérem Kolozsvár lakosságát — mondotta Timofi Gheorghe —, hogy nyujtson teljes értékü támogatást a néprendőrség eme feladatainak elvégzéséhez.

A továbbiakban az uj rendőrfőnök kiemelte, hogy a sovinizmus tulkapásai még mindig szembetünőek. A biztonság terén is nagyok még a hiányosságok. A betörések nagyon elszaporodtak.

— Utasitást adunk a néprendőrség járőreinek — jelentette ki Timofi Gheorghe —, hogy a jövőben használják fegyverüket a bünözők ellen, akik betörésekkel veszélyeztetik a lakosság javait.

Agyonlövik a betörőket

Nagy Sándor rendőrfőnökhelyettes közbevetőleg megjegyezte, hogy a betörésen tettenért tolvajokat agyonlövik.

Timofi Gheorghe ezt a megjegyzést a következő kijelentéssel erősitette meg:

— Ugylátszik, hogy csakis ilyen eszközökkel lehet rendet teremteni, mert mindeddig hiábavalónak bizonyult minden intő felhivás és enyhének látszó büntetés. Át kell térjünk a megtorlásra!

Az uj rendőrfőnök a továbbiakban rámutatott arra, hogy a néprendőrség elsőrendü feladatának tekinti az árdrágitás letörését. Kifejtette, hogy ezt a célt a népőrséggel együtt kell elérni. A népőrök láttamozott igazolványokkal lesznek ellátva és jelentős szerepet fognak játszani az áruuzsorázók leleplezésében. A népőrök jelentősen kiegészitik az amugyis csökkentett létszámu rendőrséget és nagymértékben hozzájárulnak a rend és a nyugalom teljes megteremtéséhez.

Vizsgálat után kiadják az internáltak névsorát

Az internáltak ügyével összefüggésben felvetett egyik kérdésre válaszolva, a sajtó képviselői előtt rámutattak arra, hogy jelenleg a fasiszta, soviniszta és reakciós cselekmények miatt internáltak száma összesen 130. Cioclu Ion megjegyezte, hogy nincs megfelelő internálótábor s megfelelő őrizet sincs. Mindaddig, amig rendezik gyakorlatilag is ezt a kérdést, az internáltakat közmunkán használják fel.

Nagy Sándor közölte, hogy a létszámcsökkentés idején elbocsátott rendőrök közül öt felvettek a közmunkahivatal kötelékébe és ezek a munkára kirendelt internáltak mellett teljesitenek szolgálatot.

Ujabb kérdésre Timofi Gheorghe kijelentette, hogy az előzetes vizsgálatok bevégzése után közzéteszik az internáltak teljes névsorát és közlik az okot is, hogy kit miért internáltak.

Timofi Gheorghe közölte, hogy a rendőrség nevével többen visszaélnek, kerékpárokat kobozznak el és más hasonló törvényellenes cselekedetet követnek el. Ezuton felhivja a közönség figyelmét, hogy senkinek nincs joga rekvirálásokra a rendőrfőnök külön engedélye nélkül. Pénzgyüjtésre és más anyagi jellegü gyüjtésre is csak az jogosult, akinek a rendőrfőnök erre irásbeli engedélyt ad. Ez az intézkedés a Magyar Népi Szövetség kérésére történt.

A tájékoztató megbeszélés után Cioclu Ion, a távozó rendőrfőnök szólott. Kifejtette, hogy a néprendőrség szervezése körül és gyakorlati alkalmazásában voltak és vannak hiányosságok. Ez főleg a hivatásos, gyakorlott emberek hiányára vezethető vissza. A kezdet nehézségeit azonban fokozatosan leküzdötték és meg van a reménység arra, hogy további lelkiismeretes munkával végül sikerül a közrend és nyugalom helyreállitása.

A sajtó nevében ezután Balogh Edgár főszerkesztő meleg szavakkal méltatta a távozó rendőrfőnök érdemeit. Hangoztatta, hogy ha voltak is panaszok és hiányosságok, a kolozsvári közrend helyreállitása mégis csak Cioclu Ion nevéhez füződik.

Ezután Balogh Edgár a hivatalát átvevő Timofi Gheorghet üdvözölte, mint a munkásság regi harcosát, a nemzetiségileg elfogulatlan igazi demokratát, és azt a meggyőződését fejezte ki, hogy a közbiztonság kiépitése az ő irányitása alatt tovább halad és növelni fogja Kolozsvár lakosságának megbecsülését saját néprendőrsége iránt.

Török Árpád megfojtással fenyegette a földosztó hóstátiakat

Letartóztatták és Szatmárnémetibe kisérték, ahol régi bünökért kell felelnie

KOLOZSVÁR, április 17. A néprendőrség politikai osztálya letartóztatta és átadta a szatmárnémeti politikai rendőrségnek további eljárás végett Török Árpád mészárost.

Török Árpádot a bécsi döntés utáni időben sulyos közélelmezési kihágás miatt két és félévre itélték el. Önként jelentkezett frontszolgálatra, kérvén, hogy engedélyezzék büntetésének frontszolgálatra való átváltoztatását. Mint honvédkatona ment ki a frontra, rövidesen megsebesült, majd felgyógyulása után az egyik szatmárnémeti munkaszolgálatos századhoz került. Ettől az időtől kezdve brutális bánásmódja segitségével emelkedett a ranglétrán. Előbb őrmester, majd zászlós lett. A felszabadulás után háborus bünösnek nyilvánitották s a kajántói dülőben lévő föld jét felosztották. A földosztást a Magyar Népi Szövetség és a Frontul Plugarilor együttesen hajtotta végre. Török megjelent a földosztásnál s megfojtással fenyegette a megjelenteket, később pedig a földmüveseket próbálta bujtogatni.

A demokrata zsidóság uj vezetőségében minden társadalmi réteg képviselve van

KOLOZSVÁR, április 17. A kolozsvári Demokrata Zsidó Népközösség vasárnap közgyülést tartott, amelyen az uj választmány megválasztása és az alapszabályok jóváhagyása szerepelt a tárgysorozatban.

A közgyülést Hirsch Sándor nyitotta meg, ezután Erdős László elnök szólott. Mindenekelőtt megemlékezett Roosevelt elnök haláláról. A közgyülés tagjai egy perces néma felállással rótták le kegyeletüket az Egyesült Államok elhunyt elnöke iránt.

Erdős László ismertette a népközösség eddig kifejtett munkásságát. A feltárt számadatok közül különösen emlitésre méltó, hogy a kolozsvári Demokrata Zsidó Népközösség 4000 tétel buport osztott szét az arra rászorultak között. Bejelentette az elnök, hogy teljesen felleltározták a felálható zsidóvagyonokat, majd ismertette a népközösséget leginkább érintő kérdést, a deportáltak problémáját.

A deportáltak emlitésekor a közgyülés tagjai szintén egyperces felállással emlékeztek meg az elhurcoltakról.

Az elnök kiemelte, hogy a deportáltak részére a Péter-Pál-villát korszerüen berendezték és az elszállásolást a legnagyobb tökéletességgel oldották meg. A deportáltak otthonává varázsolt Péter-Pál-villa még Bukarestben is valóságos fogalommá vált.

Utána Dászkál Hugó főtitkár a visszatért deportáltak cselekvő munkába való bekapcsolásának a problémájáról számolt be.

Az alapszabályok felolvasása és elfogadása után megtörtént az uj választmány demokratikus módon történő választása. Az egységes választási lista győzött, amelyen a zsidóság minden csoportja képviselve van, az iparosság, a munkásság, az értelmiség és a két hitközség képviselői egyaránt.

Az uj választmány a napokban összeül az uj elnökség és a vezetőségi tagok megválasztására és beiktatására.

Mi történik a világban?

A hét bel- és külpolitikai történéseit, valamint minden jelentősebb eseményét képekben adja a

»KÉPES UJSÁG«

Szak- és szépirodalom, szinház, mozi, zene, sport, sakk, keresztrejtvény és humor: ezeket fogja tartalmazni a május 1-én megjelenő

»KÉPES UJSÁG«

A Vörös Hadsereg mintájára szervezkedik az uj magyar néphadsereg

Nincs többé karpaszomány, törölték a kauciót s a Clair-féle párbajkódexet

Még fájóan él mindnyájunk tudatában, hogy a mult éra „magyar honvédsége" feudális kaszt-szellemével, hazafiatlan náci-vonzalmával mennyire fő kovásza volt Magyarország és a magyar nép szerencsétlenségének. Ha a vezérkar és a honvédfőparancsnokság hazafias szellemü, ha nem kötelezi el magát szőröstől-bőröstől a németnek, sem 1944 március 19, sem 1944 október 15 nem járhatott volna a magyarságra nézve olyan végzetes következményekkel. A honvédség annyira telitve volt árulókkal és fanatikus hitleristákkal, hogy a kevésszámu becsületes, gondolkozó elem tehetetlenül vergődött, és ha kétségbeesésében cselekvésre szánta el magát, áldozatául esett a besugásnak és az árulásnak. Az áruló nácibarát tisztek hazafias feljebbvalóik parancsait szabotálták s igy történhetett meg, hogy Horthy október 15-i elhatározása teljes kudarcba fulladt.

Az Ideiglenes Nemzeti Kormány megalakulása és a fegyverszünet megkötése ezen a téren is uj helyzetet teremtett. Magyarországnak nyolc hadosztály erejéig ki kell vennie részét a hitlerellenes háboruból és az uj Magyarország minden erejét megfesziti, hogy ennek az elsőrendü kötelességének magyar becsülettel megfelelhessen. Vörös János vezérkari főnök vezetése alatt lázasan folyik a honvédhadsereg ujjászervezése. A cél az, hogy a honvédséget a Vörös Hadsereg mintájára erős, jólszervezett néphadsereggé fejlesszék és kiirtsák a honvédség szelleméből és szervezeti szabályzatából azokat a bünös feudális „tradiciókat", melyek annyi romlást és bajt hoztak nemcsak a hadseregre, hanem arra az országra is, mely fentartotta.

„Magyar bárisnyák"

A hadsereg demokratikus alapon való ujjászervezése során eltörölték a karpaszományt, a kauciót és az ismert Clair-kodex alapján megkövetelt külön tiszti becsületbeli eljárást, megállapitva, hogy minden magyar katona becsülete egyformán értékes. Megnyiltak a honvédség kapui a „gyengébb nem" számára is, akiket főképp hiradószolgálatra képeznek ki. Debrecenben mind gyakrabban láthatók ezek a „magyar bárisnyák", akik zubbonyban és honvédcsákóban tüntetnek ujdonsült hivatásukkal és szinte gyermekes örömmel tisztelegnek férfi feljebbvalóiknak. A Vörös Hadsereg hatására vezethető vissza a „paplan"-kabát vagy nadrág és a szőrmekucsma viselete, ami már nemcsak a legénység, hanem a tisztek soraiban is mindinkább tért hódit.

Az uj magyar honvédhadsereg hadosztályait általában három elem alkotja. Az első a kormányzó fegyverletételi felhivására annakidején a Vörös Hadsereghez átpártolt, illetve fegyvereit letett Miklós-hadsereg, melynek kereteit és legénységét néhány héttel ezelőtt ünnepélyesen a kormány rendelkezésére bocsátották. A második másféleképp értékes elem azokból a tisztekből és katonákból áll, akik többnyire az 1942-ik évi doni vereségnél estek fogságba és a fogság ideje alatt partizánokká, az uj magyar szabadságharc aktiv harcosaivá képezték ki őket. A harmadik elemet a toborzási felhivásokra nagy számban jelentkezők tömege alkotja. A három elem összeforrasztása folyamatban van és az uj magyar honvédség hadosztályai rövidesen meg fognak jelenni a hadszintéren, hogy a hitleri Németország leverésében részt vegyenek.

Miért nincs magyar „Tudor Vladimirescu"-hadosztály?

A Függetlenségi Front kormánya lelkiismeretesen ügyel arra, hogy az uj honvédhadseregbe ne kerülhessen vissza a reakció és a fasizmus bomlasztó csirája s ezért a hadsereg ujjászervezésének a munkája a Függetlenségi Frontot alkotó három nagy párt — a kommunista, a szociáldemokrata és a független kisgazdapárt — éber tekintete előtt folyik, a pártközi bizottságok ellenőrzése mellett.

Talán nem lesz érdektelen tudni, hogy a román „Tudor Vladimirescu"-hadosztály mintájára miért nem alakult magyar hadifoglyokból is szabadságharcos honvédalakulat, mely mindjárt kezdetben kivehette volna részét a németek ellen folyó harcokból? A magyarázat egyszerü és jellemző fényt vet annyi magasrangu honvédtiszt szellemére. Egy fogoly katonatiszt, aki a „Tudor Vladimirescu"-hadosztályhoz hasonló magyar szabadságharcos alakulat felállitására és megszervezésére megbizást szerzett, csak szinleg volt hive küldetésének és négyszemközt minden alkalmat megragadott arra, hogy a nagyszámu és lelkes jelentkezőt, főképp a tiszteket, négyszemközti beszélgetésekben elkedvetlenitse és visszahuzódásra birja, azzal az érveléssel, hogy „a háboru kimenetele még nyilt"...

Szenczei László

Üzen a kisdiákok „hatos tanácsa"

Alig hangzott el felhivásunk a házatérő székelyek megsegitésére, máris üzenet érkezik, amely azzal biztat, hogy az összefogásban nem lesz hiány. Gyermekek adnak példát, hogyan kell sikerre vinni az emberbaráti akciót. Ime, a gyermekek levele:

Kedves Szerkesztő Bácsi!

A mai nevelési órán az osztályfőnök tanárunk felolvasta nekünk a Világosságból, hogy sürgősen pénz kell a hazavándorlók részére. Mivel a mi osztályunkban is sokan vannak, akiknek az édesapjuk távol van, elhatároztuk, hogy az osztály március havi pénzét, 100 (száz) pengőt, eljuttatjuk a Hazatérők Otthona javára.

A cikk hallatára több osztálytársunk szemében könnyet láttunk. Ugy éreztük, hogy ezzel a cselekedetünkkel enyhiteni fogjuk sok magára maradt gyermek szomoruságát.

A deportáltak részére most nem tudtunk adni, de fogadjuk, hogy az áprilisi osztálypénzt az ő részükre fogjuk elhozni.

Az Unitárius Kollégium I. osztályának hatos tanácsa:

***Bakcsy, Antoni, Szász, Lőrinczy, Mihály** és **Schneider** diákok.*

Ekét szerelnek, főzőedényt javitanak falun a kolozsvári munkások

Népegészségügyi csoportok Válaszuton és Bonchidán

KOLOZSVÁR, április 17. A megyéből biztató jelentések érkeznek be a Magyar Népi Szövetség kolozsvári szekházába. A mezőgazdasági munkálatok mindenütt előrehaladtak.

Visa községből jelentik, hogy a tavasszal szétosztott földek már be is vannak vetve.

Méra község 90 százalékban befejezte a vetési munkálatokat. A mezőgazdasági szerszámhiány pótlására egyetlen megoldás a kalákarendszer, amit Mérában fokozottan alkalmaznak.

Biró János bogártelki gazda, a Magyar Népi Szövetség egeresi járási titkára arról ad jelentést, hogy az egész járás területén befejezés előtt állnak a tavaszi munkálatok. A kaláka-rendszer alkalmazása általában jó eredményeket váltott ki a járás egész területén.

Igen nagy hálával gondol a földmüvesség azokra a munkáscsoportokra, amelyek vasárnaponkint kimennek falura szerszámot javitani. Az elmult vasárnap ujabb szép eredményeket hozott ez a munkásakció. Az Acélárugyar munkásai a hordozható műhely rendszerrel Gyalu községben jelentek meg ahol rengeteg használhatatlan ekét és más szerszámokat helyeztek használható állapotba. A hiányos gazdasági szerszámok kijavitására vadonatuj alkatrészeket vittek ki s többek között 30 darab uj ekekést szereltek fel. Kijavitottak ezenkivül 60 darab főzőedényt is.

A Dermata-gyár lakatosai, kovácsai és szijgyártói Válaszut és Bonchida községekben végeztek eredményes munkát. A munkások megérkezésük után egy elhagyott kovácsmühelyt nyitottak ki, ahol pár perc mulva már izzó tüz pattogott a kohóban. A falusi lakosság, mint a népáradat, vitte a szerszámokat a kovács mühelybe. A szijgyártók nemcsak szijakat javitottak, hanem még lábbelit is.

A munkásokkal egyidejüleg orvosok is voltak kint Válaszuton és Bonchidán. A vizsgálatok során rengeteg betegnek nyujtottak segitséget és sok receptet osztottak ki ingyen orvosságra. A falvak egészségügyi helyzete általában nagyon elhanyagolt állapotban van.

A munkásság segitségadása máris meghozta a jó eredményt. Nemcsak hogy sok szerszám került használat alá, de ezzel a kezdeményezéssel létrejön a közeledés is a faluri tömegek és a városi munkásság között. S azai talán meg ennél is sürgősebb: a nemzetiségek közötti megbékélést is nagymértékben elősegiti.

Parkett- és hajópadló-munkát vállalok és ócska parketet veszek BARTOS
Deák Ferenc-utca 41

Szőnyeget, ékszert
és bármilyen értéktárgyat magas áron veszek. Ajánlatok „Alkalmi" jeligére.

Cipészek figyelmébe!
Ágó gépeink érkeztek!!
Megrendelhető a Gépkereskedelmi irodánál, Széchenyi-tér 20 szám.

1945 április 21-én fél 8-tól
a Diákház nagytermében
„KÖZGAZDÁSZ"-bál
Önt is szeretettel várja a
Rendezőség.

KI TUD RÓLUK?

BAUMANN SÁNDORRÓL, akit októberben vittek Délerdély felé. Értesitést kér felesége, Petőfi-utca 26. Evangélikus temető.

RÁCZ BÉLA karpaszományos szakaszvezetőről, aki 1944 március 29-én vonult Budapestre a 101. tüzéroszlopparancsnokság gazdasági hivatalához. Tábori postaszáma P. 361 volt. Értesitést kér Rácz Béláné, Dés, Erzsébet-utca 9. szám.

CSIZMÁS RÓBERT zászlósról, akit szeptember 4-én vittek el a dési 26/2. távbeszélő szakasszal. Tábori postaszáma P. 359 volt. Értesitést kér Istvándi Irén, Dés, Erzsébet-utca 9.

SZÉKELY SÁNDOR őrvezetőről, akit októberben vittek tovább a dési 103-as rendészeti és hadigondozó alakulattal. Decemberben Pápáról irt. Értesitést kér felesége, Suomi-tér 7.

SZÉKELY FERENC kolozsvári postaműszerészről, akit októberben vittek az Ókirályság felé. Értesitést kér édesanyja, Kazinczy-utca 42.

VÉGH GÁBORRÓL, akit a 76-os elosztó csoporttal vittek el Szamosujvárról. Értesitsék feleségét, Endre király-utca 21.

BALLA PÉTER honvédről, akit a Tanitók Házában volt hadikórházzal mint sebesültet vittek el. Felesége kéri azokat, akik tudják, hogy a hadikórházat Kolozsvárról hova vitték, értesitsék Kemény Zsigmond-utca 48 cimre.

FARKAS MIKLÓSRÓL, akit október 5-én vittek el a kolozsvári 25-ös pótfelderitő gh.-val és november első napjaiban még Sopron mellett volt. Értesitsék feleségét a volt Biasini-üzlet cimre.

HIKKEL ZOLTÁN tizedesről, aki a 22. árkász-századdal ment el és a máramarosi havasokból irt utoljára. HIKKEL LÁSZLÓRÓL, aki a 26-os árkászoknál szolgált és utoljára Székesfehérváron volt. Értesitést kérnek szüleik, Tordai-ut 39.

TUNYOGI ENDRÉRŐL, akit november 19-én vittek Torda felé Biharkeresztesről. 55 éves volt. Értesitést kér Teleki József, Széchenyi-tér 29 vagy Siterl Piroska, Biharkeresztes, Szigligeti-utca 2.

KUN ÁRPÁD őrvezetőről, aki a 25-ös felderitő pótosztagnál Sopronban, majd Sopronszéchényben volt, KUN ZOLTÁN szakaszvezetőről, aki a 105-ös légvédelmi tüzéreknél szolgált. Tábori postaszáma M. 345 volt, KUN BÉLA bányamérnökről, aki a felsődernai ásványolajtizemnél volt. Értesitést kér Kun Árpádné, Eperjes-utca 14.

ZSIGMOND LAJOSRÓL, akit októberben vittek Délerdély felé. Értesitést kér felesége, Helszinki-utca 28. Délután 5 órától.

DERZSI OTTÓ gimnazistáról, akit októberben vittek Foksány felé. Értesitést kér Derzsi Sándor a Világosság szerkesztőségébe.

IFJABB ZSIGMOND LAJOSRÓL, aki a 14. erődnél gépkocsivezető volt. Szeptemberben még Munkácson volt M. 170 tábori postaszámmal. Értesitést kér édesanyja, Helszinki-utca 28. Délután 5 órától.

DEÁK ISTVÁN őrvezetőről, aki Marosvásárhelyre volnult be az élelmezőoszlophoz. Utoljára Détiből irt. Értesitést kér felesége. Dés, Bánffy Dezső-utca 38.

SZÉKELY GYULA tartalékos zászlósról, aki a IX. honvéd gépkocsizó tarackos pótütegnél szolgált. Tábori postaszám D. 337 volt. Mint sebesültet szállitották el Kolozsvárról a X/2. tábori kórházzal. Értesitést kérnek hozzátartozói, Sallak Margit, Kossuth Lajos-utca 30.

BALLA FERENCRŐL, aki a II. Közraunkaszázadban teljesitett szolgálatot. Értesitést kér felesége. Széchenyi-tér 34, vagy 14.

KOVÁCS JÁNOS épitész technológusról, aki a Párajdról Ecser (Pestmegye) községbe áthelyezett erőd-kirendeltségnél volt alkalmazva és Ecser, Petőfi-utca 30 alatt lakott. Értesitést kér Kovács János Zilah, Kör-utca 6.

DÉNES LÁSZLÓ honvédről. Tábori postaszáma C. 336 volt. Állitólag a tordai fronton a temető alatti harcokban esett el. Értesitést kér Dénes Istvánné Szilágyfőkeresztur (Szilágymegye). Az esetleges költségeket megtéritik.

FAZEKAS FERENC honvédről, aki a III. zászlóalj 15. gyalogezred 7. századánál szolgált. Körösladány körül esett fogságba. Utoljára Nagyváradon tartják novemberben. Értesitést kér édesapja, Szilágynagyfalu.

GÁL SÁNDOR autókaroszséria-készitő mesterről, aki 1944 október 11-én eltünt. Értesitést kér felesége, Kolozsvár, Jordáky-nyomda.

Szabad szó a fürdőzésről, egy hangversenyi botrányról, és a bánffyhunyadi áprilisról

Hozzászólás a városi közfürdő kérdéséhez

A napokban a sajtó is foglalkozott a városi közfürdő kérdésével. A jószándéktól vezetett cikkíró azonban igen felületesen tájékoztatta az olvasókat. Különösen a kényelmi szempontokat kifogásolta. A tények viszont azt bizonyítják, hogy a fürdő gondnoksága a rendkívül nehéz körülmények közepette is a legnagyobb áldozatkészséggel igyekszik mind tisztasági, mind kényelmi szempontból megfelelően üzemben tartani a fürdőt.

Ami a kényelmi szempontokat illeti, tény az, hogy vannak fürdőzők, akik félnapot szeretnének átheverészni, kiszorítván a helyiségből a csupán tisztálkodást kereső dolgozó embereket. Ám nemcsak ez a körülmény késztette a fürdő gondnokságát a heverők megszüntetésére, hanem a járványos betegségek veszélye is. Hiszen ezekben a járványos időkben igen veszedelmes volna, ha hagynók, hogy egyik ember a másik után heverészgessen a fekvőhelyeken.

Ami pedig a tisztaságot illeti, ott, ahol meleg víz bőségesen ömlik, csak higiénikus fürdőzésről lehet szó.

A cikkíró kitért a táplálkozás és a vitaminhiány kérdésére is. Kérdem a cikkíró urat, hogy a fasiszta uralom alatt, amikor sorfalat kellett állni 16 deka kenyérért, 16 deka zsírért, meg a jó öreg marhahúsért — az eltűnt tejtermékekről nem is beszélve —, akkor volt-e kellő vitamin a szervezetnek?

Ami a fürdő befogadóképességére vonatkozó bírálatot illeti, hangsúlyoznunk kell, hogy még mindig egyötöd az arány a befogadóképesség javára s a fürdő sohasem volt zsúfolt. A fürdő karbantartásáról állandó gondoskodás történik s az alkalmazottak napi 10-13 órát dolgoznak — és szívesen — a közérdekért. Végül egyetértünk a cikkíróval abban, hogy Kolozsvárnak egy korszerű fürdő kellene, de — módjával — alaposan meg kell vizsgálnunk ezt a követelést is, mert máról-holnapra nem lehet uj intézményeket varázsolni a romok fölé.

Vass József
fürdőgondnok
Apácai Csere-utca 1--3.

*

Így nem szabad hangversenyt rendezni

Vasárnap délután a Szinkörben megismételték — olcsó helyárakkal — Nadja Chebap szovjetművésznő hangversenyét a munkásság számára. A hangversenyre 1 pengő és 1.50-es egységárban jegyeket árusitottak a különböző szakszervezetek, hogy végre a dolgozók is olcsón, majdnem ingyen jussanak magasszinvonalu kulturális előadásokhoz, nem ugy, mint a multban, 40—50 pengős helyárakat kellett fizetni hasonló zongorahangverseny jegyeiért. A mult most boszszulja meg magát, mert azt láttuk, hogy a legtöbb dolgozót nem is érdekli az ilyen müvészi esemény.

Az első baj mindjárt ott kezdődött, hogy a szinháznál senki felelős tényező nem volt, mert mikor jómagam bementem a nézőtérre, a legnagyobb meglepetésemre, a közönség 70 százaléka gyermek volt. Azt hittem, hogy tévedek, hogy talán valami bábszinházra várók közé kerültem.

A meglepetések tovább folytatódtak. Keresem a helyemet és mire megfaláltam, egy kis gyerek foglalta el. Megmagyaráztam a gyereknek, mindenkinek számozott helyre kell ülnie, nehéz megértés után beletörődött és a helyet átadta.

Végre nagy nehezen fél 5 órakor, meglehetős nagy zugás közepette, szétlebbent a függöny és a müvésznő megkezdi a müsort. Ezt senki be nem jelentette. Nyomtatott müsor nélkül, bejelentés nélkül peregtek a szebbnélszebb számok. Sajnos, a mi tömegeink kevés kivételtől eltekintve, ugy látszik, nem kedvelik a zenét, mert rettenetes dolgok történtek, ugyhogy azt hittem, botrányba fullad az egész koncert. Az állandó padcsapkodtatás és a nagy jövés-menés borzasztóan zavarták mind a müvésznőt, mind a zeneszerető hallgatóságot.

Megnyugtató volt, mikor fortissimo csendült a zongorán, mert akkor legalább nem lehetett hallani a zajt, de annál rettenetesebb volt, mikor a pianók következtek. A szünet alatt a közönség, ami még megmaradt, nem tudta mit csináljon hogy menjen-e vagy maradjon. Mikor ujra megkezdődött a müsor, a zaj és a teremből való kimenés még akkor sem szünt meg.

Nadja Chebap müvésznő előtt meg kell hajtsam a türelem és az önfegyelem zászlóját, mert arcizmainak a kinos rángatódzása elárulta, hogy mennyire küzd önmagával, nehogy felpattanjon a zongora mellől és otthagyja a szinpadot.

Mikor a koncert véget ért, ujból megtörtént az a hiba, hogy nem mondták be a véget! A függöny legördülése után e sorok irója bátorságot véve, fel kellett, hogy menjen a szinpadra és bejelentse a müsor végét.

Most pár sorban köszönetet kell mondanom a magam és munkástársaim nevében Nadja Chebap müvésznőnek. Továbbra is szivesen hallgattuk volna a müvészibbnél-müvészibb számjait.

Végül arra kérem az illetékeseket, vizsgálják meg, kik a felelősek a történt zavargásért, hogy ilyesmi a jövőben meg ne történhessék. Elejét kell venni annak is, hogy a munkások, akik ilyen alkalomra jegyet vásárolnak, ne a kisgyermekeknek adják és azokat küldjék el, hanem ők maguk jöjjenek el, mert ezzel tartozunk mind az ARLUS-nak, mind a szovjetkulturának, amely ilyen nagy müvészeket tud adni a világ proletáriátusának, mint Nadja Chebap.

Belovai István,
a bőripari szakszervezet titkára.

Áprilisi tréfa, avagy mérjünk egyforma — méteressel

Bánffyhunyadon április elsején reggel nyolc órakor negyedmagammal, valamennyien fasiszta munkatáborokból hazavergődött iparos emberek, felvonultunk Varga Gyula volt ipartestületi elnök ur háza elé. Április első napjának a fényében tüzetesen szemügyre vettük a ház frontját, majd elkezdtük mérni.

Varga Gyula ur megdöbbenten nézett az ablakból, de figyelemre sem méltattuk, hanem — a méregetés után — beléptünk az udvarra és jó hangosan megvitattuk a háttérben lévő deszkaépitmény gyors lebontását. Varga urban növekedett a megdöbbenés, mert ezután bementünk a lakásba és megkerestük a méterest, az elnök ur multbeli ténykedésének pontos szimbolumát. Ezzel a méteressel hozzá is fogtunk a szobák felméréséhez.

Varga ur ekkor azzal az alázatossággal, amellyel jóval ezelőtt csak felfelé tudott beszélni (tudniillik lefelé csak rugni tudott), megkérdezte:

— Kérem szépen, miért mérik a lakást?

Nem válaszoltunk, hanem a mérés után körülnézve egymás között, megállapitottuk, hogy az elnök urnak azért van a lakásán olyan nagymennyiségü cárnaáru, mert ő volt a kijelölt anyagelosztó — annakidején. Az ablakon kinézve megállapitottuk, hogy az udvaron lépkedő rengeteg majorság mind a szegény tanoncok protekciót kérő szüleitől származott. Az elnök ur hatalmi ténykedéseinek számos jelét láttuk még.

Amikor elmentünk, Varga Gyula urnak a kezébe nyomtuk a méterest és felszólitottuk, hogy nézegesse hosszan és gondolkozzék.

Vajjon gondolt-e arra az egykori ipartestületi enök ur, hogy egy-egy szép napon hogyan állitott be — köszönni is elfeledvén — mühelyeinkbe és hogyan kezdett mérni, mérni.

— Mit mér Varga ur? — kérdeztük akkortájt.

— Azt, hogy elfér-e a stelázsim — válaszolta az ipartestületi elnök fensőbbséggel, majd arra a gyönge érvelésre, hogy a helyiséget mi béreljük, igy folytatta:

— Maguk addig bérlők, amig iparuk van és csak addig van iparuk, amig nekem szükségem van a helyiségre.

Oh, hány és hány családos iparosember üzletét mérte fel az elnök ur, pusztán pénzkérdésből, mert minden méternyi mérésnek meg volt az ára.

Ne csodálkozzék tehát Varga Gyula az április elsejei látogatás felett. És a többi hasonszőrűek se csodálkozzanak, ha jogosan követeli minden, a multban elnyomott dolgozó ember, hogy megtisztitsák tőlük a társadalmat.

JAKAB FERDINÁND
Bánffyhunyad.

Kolozsmegyére is kiterjesztették az ország pénzügyi törvényét

KOLOZSVÁR, április 17. A pénzügyigazgató az alábbi hirdetményt adta ki a jövedelembevallás az áruelőállitás és áruforgalom, valamint a raktáron lévő áruk bejelentéséről:

1. számu hirdetmény

Északerdélynek Romániához történt bekapcsolódása következtében 1945 április hó 1-ével Kolozs megye területére is az ország többi részében érvényes pénzügyi törvényeket terjesztették ki.

Annak érdekében, hogy minden állampolgár idejében tudomást szerezzen a pénzügyi törvények által előirt kötelezettségeiről, az alábbiakban ismertetem azokat a lényegesebb kötelességeket, melyeknek minden állampolgárnak halaszthatatlanul eleget kell tennie.

Jövedelembevallás

1. Bármely foglalkozásból eredő jövedelem bevallása:

Adóbevallást kötelesek adni: a) a mezőgazdasági birtokok tulajdonosai, haszonélvezői vagy bármilyen más jogon alapuló kihasználói: b) Beépitett és hasonló ingatlanok tulajdonosai, haszonélvezői, valamint bármilyen jogon alapuló kihasználói: c) Kereskedők, nagy és kisiparosok: d) Szabadfoglalkozásuak és mindazon adózók, akik a megelőző pontokban feltüntetettek közé nem sorolhatók:

Az adóbevallások kitöltésének részletezését, valamint benyujtásuk idejét és helyét későbbi időpontban megjelenő hirdetmény fogja ismertetni.

2. Mindazon üzemek és vállalatok, melyeknek fizetéses alkalmazottai vannak, 1945 évi április 1-ével az összes kifizetett és esedékes fizetések után, a törvény által előirt kulcs alkalmazásával kötelesek levonni a fizetések adóját. A fizetések utáni adó a pénzügyigazgatóság által látlamozott külön fizetések könyve, valamint fizetési jegyzékek alapján, folyó évi május hónap folyamán a pénzügyigazgatóság vagy az illetékes adóhivatal pénztárába fizetendő be.

3. Mindazon adózók, akik 1945 évi április 1-től kezdődőleg kamatadó vagy hasonló jövedelmeket fizetnek ki, mint például: kamatokat, osztalékokat, tantiémeket, életjáradékokat, jelenléti jegyeket, garanciákat és a többi, a törvényesen előirt adót kötelesek kiszámitani, visszatartani és a kifizetések eszközlését követő hónap folyamán a pénzügyigazgatóság pénztárába befizetni.

Adófizetési kötelezettség

4. Áruelőállitás és áruforgalom utáni adófizetések kötelezettsége.

Mindazon adózók, akik akár saját anyagukból vagy a megrendelők által hozott anyagokból állitanak elő árukat (gyárosok, iparosok, az 1945 évi április hó 1-től forgalomba hozott áruk után az előirt forgalmi adót és fogyasztási adót kötelesek felszámitani és a pénzügyigazgatóság pénztárába befizetni.

A törvényben előirt adókulcsokra és az adózásokkal kapcsolatosan vezetendő könyvekre vonatkozó felvilágositásokat — az érdekelt adózóknak — a pénzügyigazgatóság adja meg.

A fent felsoroltak, valamint számlakiállitásra kötelezett kis- és nagykereskedők az általuk kibocsájtott számlákat 2 százalékos számlabélyeggel kötelesek felülbelyegezni, valamint minden egyes eladásuk után kötelesek 12 százalékos különleges adót felszámitani és az első felhivásra, kimutatások (borderók) alapján befizetni.

A raktári áruk bejelentése

5. Az 1945 évi április 1-én raktáron lévő áruk leltárának bejelentése.

Az összes nagy és kiskereskedők, házaló kereskedők, valamint gyári lerakatok kötelesek a pénzügyigazgatósághoz 1945 évi április 30-ig benyujtandó nyilatkozatban mennyiségi és eladási árak feltüntetésével, az 1945 évi április 1-én raktárukban lévő árukészletüket bejelenteni.

6. Kiskereskedőknek, valamint kisiparosoknak közvetlenül a fogyasztók részére történő eladásai mentesek a 12 százalékos rendkivüli adó alól.

Minden iparosnak és kereskedőnek, tekintet nélkül arra, hogy a 12 százalékos rendkivüli adó befizetési kötelezettsége alá esik-e vagy nem, eladásai után a pénzügyigazgatóság által látlamozott számolólapot is ki kell bocsájtani.

A különböző ügyletek után esedékes bélyegilletéket, valamint a 12 százalékos rendkivüli adót — kivételes méltányosságból — 1945 évi április 30-ig kimutatások alapján lehet befizetni a pénzügyigazgatóság pénztárába.

A holtkézi javak egyenértékü adója tárgyában is benyujtandó az adóbevallás.

A bélyegtörvény 16. szakasza értelmében minden közös és magánédekü jogi személy köteles az egyenértékü adó alá eső holtkézi javait irásbeli nyilatkozatban legkésőbb 1945 évi május hó 15-ig a pénzügyigazgatóságnak bejelenteni.

A pénzügyigazgatóság a szükséges felvilágositások megadására bármikor szivesen áll az adózók rendelkezésére.

N. GRECU
pénzügyigazgató

Munkásasszonyok ellenőrzik a piacot

KOLOZSVÁR, április 17. A Szaktanács titkársági ülésein már többször foglalkoztak a piaci árak, illetve üzérkedők ellenőrzésének fontosságával. Ismeretes, hogy máris eredményes ellenőrző munkát végeztek a munkások lelkes feleségei és anyák a Szakszervezeti Tanács felhivására. Azonban, hogy fennakadás ne legyen, az alábbi beosztást kell megvalósitani.

Az Acélárugyár és ERBA-üzem munkásainak feleségei csütörtökön, 19-én reggel 7 órára legyenek az üzemben szóban megjelölt helyen, hogy az egyheti ellenőrzési munkát a piacon elálssák.

Április 26-án csütörtök reggel a Dermata-cipőgyár munkásainak feleségei jelentkezzenek, ugyancsak a szóban megadott helyen reggei 7 órakor.

A többi üzemek munkásainak feleségei is készüljenek fel e munkára, mert valamennyien be lesznek osztva és ki kell vegyék részüket e közhasznu tevékenységből. Nem nézhetjük tétlenül, hogy az üzérkedők 50—100 százalékos haszonnal közvetitsék a háziasszonynak az elsőrendü fontosságu elelmiszereket. Nem türhetjük, hogy az ugyancsak elsőrendü fontosságu élelmiszercikkeket az üzérkedők összeszedjék és Kolozsvár piacáról elvigyék.

Segitsük e munkájában a rendőrséget s akkor ő is megtesz értünk minden lehetőt, hiszen ő a néprend őre; bizzunk bennük és biztassuk odaadó segitségünkkel!

A Szakszervezeti Tanács Nőbizottságának piaci ellenőrzéssel megbizott osztálya

Üvegeket 2 dcl, 7 dcl, 1 l minden mennyiségben veszünk
FENYVES, Király-u. 18

Kibővitve megnyilt a „Palf" büfé, sörcsarnok!
Egész nap meleg konyha. Délután 5 órától jazz gordontrió virtuózok hangversenyeznek. Ügyeljen a cimre: Malom-utca 18. Szegedi halászlé.

Bécs védővezetéig hurcolták a székely munkaszolgálatosokat

A boldog hazatérők elmesélik, hogyan adták át nyilas hóhéraikat a felszabadító vörös katonáknak

KOLOZSVÁR, április 17. Most, hogy Magyarország teljesen felszabadult, ezrével indulnak hazafelé a székely megyék lakói, akiket a menekülő hitleristák magyar csendőrök segitségével hajtottak el. A Vörös Hadsereg nagy dunántuli támadásakor a nyilasokat már első perctől gyülölő katonaság is szétugrott és most — amint mondják — nincs megállás hazáig! A Hazatérők Otthona mindent elkövet, hogy az állandóan érkező ujabb és ujabb csoportokat elhelyezze, ellássa élelemmel és lehetőséget teremtsen, hogy a háboru ártatlan áldozatai minél hamarabb hazajuthassanak. Az utóbbi időben, amióta megnövekedett a hazatérők száma, a Horea-ut 51 alatti Szeretetotthon is a hazatérők segitségére siet.

Félig civil, félig katonaruhás öreg székely bakával beszélgetünk. Megviselt arcáról sok szenvedés olvasható le, de öröm is csillog a szemeiben, hiszen hazafelé tart családjához. A többiek is odavalók. Valamennyien most szöktek meg Szálasi hadseregéből. Kimerültek, éhesek s még a vigasztalónak szánt néhány kérdés is terhükre van. Talán már ezredszer válaszolnak ugyanarra a kérdésre. Most is uj kérdezősködők jönnek. Könnyesszemü asszonyok fiaikat keresik, fiatal asszonyok férjüket, gyermekek, leányok, fiuk testvéreik felől érdeklődnek. Fényképeket mutogatnak.

— Nem az... ő sem az... nem ismerem... — hangzik a rövid válasz.

— Mindenki jön, csak az enyéim vannak távol — sir fel hangosan az egyik asszony. Fiát és férjét várja haza.

A másik asszony a rabló fasiszta bandákra szór átkot, mikor megtudja, hogy férjét tovább vitték Németország belsejébe.

Elszorul a szivünk, gyülölettel gondolunk azokra, akik ilyen rettenetes tragédiába sodorták az egész magyar népet.

A németek lezavarták az utakról a menekülőket

Az egyik hegyi-vadász sapkás székely tovább beszél.

— Szeptemberben üritették ki a falunkat. Gabonakészletünket elvitték, jószágainkat elhajtották, majd mi következtünk. Kis sovány tehenem befogtam egyesbe, összepakoltuk vackainkat, a három kölyköt a tetejére, feleségem meg én a szekér mellett nekivágtunk a kerek világnak. Hosszu karavánokban jöttek más vidékekről is. Azoknak volt legtöbb eszük, akik az erdők közt elbujtak. Én is csak a gyermekek miatt léptem az országutra.

Elcsuklik a székely hangja. — Céltalan utunkon többé nem volt számunkra meleg otthon — folytatja. — Mindenkinek volt elég baja, semhogy máson segithessen. S mikor már jó távol haladtunk otthonunktól, a hitleristák is másképpen beszéltek. Lezavartak az utakról. Patak partján, szántóföldek szélén vergődtünk tovább. Szekerünk sokszor elakadt a hepehupás göröngyökön, de kivontattuk egymást és tovább indultunk. Egyszer aztán megmérgelődtünk...

Itt felemeli a hangját s felháborodva közli az esetet.

— Az egyik mezőségi sikságon sehogy sem tudtunk az országut mellett haladni. Vizben, pocsolyában uszott az egész környék, fel kellett hajtani az utra. Az egyik német lovaskatona fegyverrel rontott nekünk. Jól tudott magyarul szitkozódni. „Félre az utról, csürhe!" — kiáltotta felénk. Ekkor elhatároztuk, hogy egy tapodtat se megyünk tovább.

— Melyik vidéken kötöttek ki? — kérdezzük a keserü arcu székelyt.

— Én Szamosujvár mellett maradtam le egy román gazdánál. Meg akarta venni a tehenemet, mert tőle is elvettek egyet. Erre azt feleltem, ha befogadja a családomat, övé a tehén. Szivesen ráállott a vásárra. Éppen segitségre volt szüksége az őszi betakaritáshoz. Sajnos, a jóreménység nem sokáig tartott. Harmadnapra a katonaköteles férfiakat összeszedték, sorbaállitották és most már fegyveres kiséret mellett, mint munkaszolgálatosok mentünk tovább. Száz helyen is erőditmény építéséhez kezdtünk. Mindig biztattak, hogy most itt, most ott fogják megállitani a Vörös Hadsereget, de kis lövészárkok megásása után tovább kellett vonulnunk, mert mindenhol nyomunkban voltak a fürge vörös katonák.

— Hol volt az utolsó állomáshelyük?

— Az utolsó állomáshelyünk, ahol hosszu hónapokat állottunk, Sopron környéke volt. Itt valóságos pokollá vált az életünk. A nyilasok garázdálkodása kegyetlen volt. Állandóan átkoztak bennünket, székelyeket. Azzal vádoltak, hogy szándékosan átengedtük az oroszokat a Kárpátokon.

Nem tekintettek katonának. Zsidókkal és románokkal dolgoztunk együtt a Bécset védő eröditmények építésénél.

„Négy zsidó bajtársammal bujkáltam pár napig..."

— Aztán jött a feltámadás — folytatja élményeinek elmondását a székely. — Nagypénteken hatalmas kavarodás keletkezett. Puccoltak a németek, mint a veszedelem. A nyilasok gyáván menekültek velük. A magyar hadsereg nagyrésze azonban szétugrott. A tisztek kiadták a parancsot, hogy senki ne menjen Németországba, menjen ki merre lát és ők maguk is bevárták a Vörös Hadsereget.

— Én — folytatja vallomását — négy zsidó bajtársammal bujkáltam pár napig, amig megérkeztek a vörös katonák. Ajándékot is adtunk nekik. A hanyathomlok menekülő nyilasok közül elcsiptünk két vakmerő gyilkost. Betömtük a száját, megkötöztük és bedobtuk egy istállóba. Az egyik románul jól beszélő orosz katona megdicsért és adott egy irást, amivel egész idáig jöttünk.

— Tud-e valamit a családjáról?

— Remélem, azóta már otthon vannak — feleli reménykedőn. — A feleségem biztosan megálmodja, hogy jövök. Mindent meg szokott álmodni. Csak egy dolog nyugtalanit egy kicsit — mondja összeráncolt homlokkal. — Azt mondják, hogy elveszik a földet attól, aki elhagyta Erdély területét.

— Legyen nyugodt — nyugtattuk meg —, nem kisemberekre vonatkozik ez a törvénypont. Azokat viszont, akik magukat háboruba kényszeritették, otthonukból elüzték, internálni fogják. Maguknak nem ez a véleményük?

— Mi mind felkötnénk az átkozottakat! — felelik többen is.

Ime egy kis tanulság azok számára, akik elinternált bünösökért sirnak. Ezek a fasisztamentők igyekezzenek elbeszélgetni azokkal, akik most kerülnek ki a halál torkából, a gyilkos fasiszták kezeiből és akkor rádöbbennek arra, hogy az internálás nagyon is enyhe eljárás és nem méltó büntetése a bünösöknek.

Balázs Péter

Ugy kell vigyáznunk a gyümölcsfákra, mint a szemünk fényére

OLVASD ÉS ADD TOVÁBB!

Egyik legnagyobb kincse az erdélyi mezőgazdaságnak, az erdélyi földnek a gyümölcsfa-állomány. Annak ellenére hogy Erdély éghajlata és az erdélyi föld: talaj és domborzat egyformán kedvez a gyümölcstermesztésnek, a gyümölcsösök kihasználva nincsenek s hasznot alig adnak.

Az elmult években az egyes hegyközségeket törvényes rendeletekkel kötelezték a helyes gyümölcsfaápolásra és gyümölcsfavédelmre. A rendeletek következtében megindult mozgalmaknak haszna és látszata alig volt, legfőképpen azért, mert a gyümölcstermesztők nem értették meg a rendelkezések lényegét. Most a Magyar Népi Szövetség karöltve az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesülettel, társadalmi mozgalmi alapon akarja megoldani a gyümölcsösök helyes ápolásának, a gyümölcsfavédelemnek, egyszóval a gyümölcsösök termőreforditásának a kérdését. Mindenben támogatni akarja a gyümölcstermelőket és azokat is, akiknek kertjében csupán egy-két gyümölcsfa van.

A mozgalom célja az egyének megsegitése által a közösség szolgálata: több gyümölcs előállitása és ezáltal az egészségesebb népélelmezés elősegitése.

A cél elérése érdekében szakcikkekkel és szakelőadásokkal, azonkivül a szükséges permetezőgépekkel, permetezőanyagokkal és amennyiben lehetséges, műtrágyával is rendelkezésre kivánunk állani a gyümölcstermesztőknek.

Ásd fel a fák alját!

Gyümölcstermesztésünk legnagyobb hibája a gyümölcsös talajának a müvelésénél és használatánál van. Az erdélyi, de még a Kolozsvár környéki gyümölcsösök legnagyobb része is füves terület, amelyet szénatermesztésre használnak. Ez azonban a gyümölcsös talajának a legrosszabb kihasználása. A pázsit elzárja a gyümölcsfa gyökereitől a levegőt, s a fűgyökérzet bizonyos mérgező anyagokat is választ ki, amivel teliti a gyümölcsös talaját. Ezért a legrövidebb időn belül fel kell ásni, vagy szántani a fák alatti területet.

Ha a fák már akkorák, hogy beárnyékolják a talajt, akkor alattuk a kapásnövények és zöldségfélék termesztése nem tanácsos. Erre szükség sincs, mert a müvelés által olyan terméstöbbletre lehet számitani, amely által a müvelés munkáinak a költsége sokszorosan megtérül. Ha azonban a fák még fiatalok, akkor nyugodtan lehet alattuk kapásnövényeket, elsősorban burgonyát, répát, kukoricát, esetleg még alacsonyszáru napraforgót is termeszteni. Ha belterületen van a gyümölcsös és talaját rendszeresen ássák, akkor a zöldségtermesztés: murok, petrezselyem, zeller, bab termesztése is ajánlatos és kifizetődő. Arra kell csupán figyelemmel lenni, hogy olyan növényeket és zöldségféléket ne termesszünk a gyümölcsfák alatt, amelyeknek a leveleit használjuk étkezésre, mert a permetező anyagok többé-kevésbbé ártalmasak, mérgezőek az emberi szervezet számára is.

Elő az ollót, drótkefét, permetezőt!

A rügyfakadás előtt kell a gyümölcsfákat megtakaritani: a száraz és beteg ágakat levágni, a törzset és a vastagabb ágakat kaparóvassal lekaparni és drótkefével megkefélni. Ez előmunkálata kell legyen a rügyfakadáskori permetezésnek. Ez történjék nyári higitásu mészkénlével, ha van rézgálic, akkor 1 százalékos Bordói-lével.

A Bordói-léhez a rovarkártevők ellen keverjünk be literenkint másfél kiló szalonnás oltottmésszel közömbösitett 250 gram urániazöldet (rézárzénátot), vagy pedig 200 gram nyersnikotint, amelyet másfél kiló káliszappannal közömbösitünk, illetőleg teszünk hatásosabbá.

A tetvek ellen ugyanesak rügyfakadáskor olajos permetezőszereket: nyári higitásu Uj Novendát, Novobolint használunk. Az EMGE — amint mondottuk — permetezőgépek és permetező anyag tekintetében — erejéhez mérten — a gyümölcstermesztők rendelkezésére áll.

Egy másik oka a gyümölcsfák termékenységének a helytelen és nem kielégitő trágyázás. A gyümölcsösök talaját — különösen, hogyha állandóan szántva, illetőleg ásva vannak és szántóföldileg, vagy kertileg is kihasználjuk — kétszer-háromszorannyi trágyában kell, hogy részesitsük, mint a szántóföldeket. Holdankint tehát átlagban 3—4 évenkint 50—60 szekér istállótrágya, ezenkivül minden évben holdankint mintegy 70—80 kiló nitrogén, foszfor és káli műtrágya szükséges. Ez a gyümölcstrágyázásnak a leghelyesebb, ugynevezett vegyes talajerővisszapótlási módja.

Gyümölcsösnek is jár a trágya

Jó eredményeket lehet azonban elérni kizárólag istálló- és kizárólag műtrágyázással is — utóbbit azonban zöld- és szalmatrágyázással kell összekötni. Ha csak kizárólag istállótrágyát használunk, akkor két-három évenkint kell holdankint mintegy 40—50 szekérnyi istállótrágyáról gondoskodunk. Kizárólag műtrágyázásnál évenkint átlag 2 mázsa Péti-sóra, 1.2 mázsa káli-műtrágyára és 2 mázsa szuperfoszfátra van szükség.

A gyümölcstermesztő feladata tehát az, hogy a felszántott, vagy felásott gyümölcsösét az elmondottak szerint megtrágyázza. Az istállótrágyát ekével vagy ásóval alá kell forgatni, mig a műtrágyákat boronával, vagy lókapával dolgozzuk a földbe. Természetesen az őszi trágyázás jobb, mint a tavaszi, azonban most, a tavaszon történő trágyázásnak is láthatjuk ősszel már az eredményét.

A gyümölcsfaültetésről kellett volna legelőször szólanunk, ennek azonban az ideje már jórészben lejárt. Ha mégis ültetne valaki fát, gondoskodjék arról, hogy a csemeték 1x1 méter széles és hosszu, legalább 60 cm. mély gödrökbe kerüljenek. A gyümölcsfák megsérült gyökereit vissza kell vágni és ültetés előtt hig agyagpépbe kell áztatni. A gyökérzetnek megfelelően a koronát is vissza kell vágni.

A helyes gyümölcstermesztésnek ezek a legelemibb és sürgősen elvégzendő követelményei. Minden gyümölcstermesztőnek kötelessége tehát mind a saját, mind a közösség érdekében elvégezni e feladatokat.

SPORTÉLET

Bukarest válogatott labdarugócsapata Kolozsvárra jön

KOLOZSVÁR, április 17. Mint jelentettük, a KMTE Medgyesen szép sikerrel mutatkozott be és 6:3 (4:1) arányban győzött az ASAM ellen. A KMTE Márki — Szaniszló, Vass — Radnai, Bálint, Nagy L. — Farkas, Kovács IV., Bonyhádi, Kovács I., Kovács V. (Kovács P.) összeállitásban játszott.

Sütő sportigazgató a vasárnapi mérkőzésről és a husvéti programról ezt mondotta:

— A medgyesi fogadtatás minden képzeletünket felülmulta. Mondhatom, Gherman mérnök, Gruia és Areneanu bajtársak szép munkát végeztek Medgyesen. Az ő érdemük az a szives fogadtatás is, hogy még hétfőn sem akartak hazaengedni bennünket. Különben május 10-re ismét Medgyesre kaptunk meghivást és le is kötöttük a mérkőzést.

— Ami a husvéti programot illeti, remélem Szaniszló intéző bukaresti tárgyalásai sikerrel járnak és Bukarest válogatottja ellen vehetjük fel a küzdelmet majd. A másik örvendetes hir, hogy *Perényit*, a NAC volt játékosát, sikerült leigazolnunk. Szilárd meggyőződésem, hogy Kolozsvár sportjának sok szép sikert fog hozni a munkáscsapat szereplése. *(My.)*

*

A KKASE felhivása

Kérjük a KKASE vezetőségét és minden egyes szakosztály tagjait, hogy a közgyülést előkészitő értekezletre az uj vezetőség megválasztása valamint az egyesület további müködésének biztositása érdekében április 18 án, szerdán délután 5 órakor a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szakszervezetének helyiségében (Szabadság-tér 12, II. emelet 10) jelenjenek meg.

NYILTTÉR

E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A még nevemet viselő feleségemért, Papp Tiborné született Szabó Margitért semmiféle anyagi és erkölcsi felelősséget nem vállalok.

Papp Tibor
Ugrai-utca 20.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Adás-vétel

VÁGOTT MAHÓNIÁT kiló számra megvételre keresek. Cim a kiadóban. 6326

PERZSASZŐNYEGEKET és ezüst evőeszközöket veszek. Rottenberg, Timár-utca 10. 5965

BÉLYEGGYŰJTEMÉNYEKET, tömegbélyeget bárkinél előnyösebben vásárolok. Dávid Ferenc-utca tizenkettő. 5645

UJ ÓCSKÁS RUHAÜZLET. Veszek és eladok mindenféle ruhanemüt, tavaszi kabátot, női ruhákat és kosztümöket, fehérnemüt, ágynemüt és lábbelit a legmagasabb árban fizetve. Weisz, Malom-utca 10. 5794

FIGYELEM! Tört aranyat, ezüstöt napi-áron vesz Hilf Kálmán órás és ékszerész, Mátyás király-utca 2. 9025

FIGYELEM! Aranyat, ezüstöt és briliánsköveket legmagasabb árban veszek. Dozsner Ernő, Deák Ferenc-u. 48. 6021

KÖNYVET, könyvtárat bármily nyelvüt vesz Kovács, Jókai-utca 4. 6164

VESZEK ócskaruhát, fehérnemüt, cpőt. Szabadság-tér 12. Rácz. 6284

ZOMÁNCOZOTT asztal-kemencét veszek. Cimeket „Kemence" jeligére a kiadóba kérek. 6286

LITERES üvegeket veszek bármilyen mennyiségben. Nasch és Hansz, Széchenyi-tér 36. 6278

HASZNÁLT butorok helyszüke miatt eladók. Szabadság-tér 4—5, 1 ajtó. 6312

DINAMÓ, üzemképes, 110—220 Voltos, egyen- és váltóáramu, uj, Volt- és Amperméró órákkal eladó. Gépkereskedelmi iroda, Széchenyi-tér 20. 6347

ELADÓ egy fekete férfiöltöny. Cim: Szabadság-tér 21., I. emelet, szabóság. 6357

VESZEK törött csillárokat és éjjeli lámpákat. Cimeket kérem a kiadóban leadni „Csillár" jeligére. 6390

MEGVÉTELRE keresek és cserélek villanymotorokat. Egy 10 HP motor eladó. Radák-utca 4, villanyszerelő üzlet. Telefon 592. 6391

EGY angol mehanikáju Förster-pianinó eladó. Érdeklődni 2—3 között Szent István-ut 10, 1 ajtó, jobbra. 6392

ELADÓ a Hajnal-utcában belső telek egy szobával 25.000 P. Sporttelep mellett belső telek 60.000 pengőért. Érdeklődni Kinizsi-utca 3. d. u. 2—3. 6386

UJ ÁLLAPOTBAN lévő férfi kerékpár eladó, vagy nővel elcserélném. Egy kombinált szekrény is eladó. Györgyfalvi-ut 77. 6378

VESZEK Réval Lexikont, Brahm Állatok világa 10—18 kötetest. Szépirodalmi könyveket, technikai és tudományos müveket jó állapotban. Kováts könyvkereskedés, Szentegyház-u. 3. Gr.

EGY háló- és konyhakredenc eladó. Ugrai-utca 20. 6376

PERZSASZŐNYEGET magas áron vásárol „LIBERTAS", Deák Ferenc-utca 40. 6373

FALIÓRAT használható állapotban megvételre keres Benkő könyvkereskedő, Deák Ferenc-utca 43. 6375

GAZDÁLKODÓK FIGYELMÉBE! 1 és 2 éves trágya és vendéglői jégszekrény eladó. Külmonostor 39. 6363

ELADÓ dukkozó pisztolyok, fényező gép, egy 43-as számu gumicsizma, 8 méter kompresszor, gumicső. Uránia-palota, I. emelet, 9. ajtó. 6398

ELADÓ egy jókarban lévő mély gyermekkocsi. Pata-u. 18. 6402

WERTHEIMSZEKRÉNYT jó állapotban keresünk megvételre. „AMEDAN", Unió-utca 10. 6412

STRÁFSZEKER, 1 lovas, kifogástalan jó, eladó. Fenesi-ut 91. 6405

EBÉDLŐBUTOR és egyéb butordarabok eladók. Fenesi-ut 91. 6405

TIZENKÉTSZEMÉLYES komplett porcellánkészlet, zsolnai kobalt szélü, eladó. Szentegyház-utca 2. Házfelügyelőnél. Ugyanott 6 személyes ezüst-porcellán kávés és mokkáskészlet eladó. 6405

Mindennemü
kereskedelmi áruszállitást
Nagyvárad és Bukarest között vállal az
„EXPRESS"
szállitási vállalat.
Iroda: Horea-ut 34. Telep: Szent István-ut 33—35. Telefon: 474.

Garantált valódi anyagokkal készit
cimfestő, szobafestő és **butorfényező** munkát
Flegler
Kötő- és Mester-u. sarok. Alapitva 1908.

Áruszállitást vasuton
minden irányban. Helyi fuvarozást, butorszállitást, beraktározást legelőnyösebb feltételek mellett eszközöljük.
„Transport" Szállitási Vállalat
Rosenberg és Adler
Kolozsvár, Dézsma-utca 26.

LEGUJABB

Május elsejéig nem veszik igénybe a gazdák fuvarszolgálatát

A szovjetparancsnokság 12 lovat bocsát a földészek rendelkezésére

KOLOZSVÁR, április 17. A Magyar Népi Szövetség küldöttsége felkereste a város vezetőségét és kérte, hogy a mezőgazdasági munkálatokra való tekintettel függesszék fel a gazdák kötelező fuvarszolgálatát május elsejéig. A város vezetősége teljesitette a kérést és május elsejéig eltekint a gazdák állatainak és szekereinek igénybevételétől. Ez alatt az idő alatt a szükséges közfuvart a hivatásos fuvarosok, szállitóvállalatok és más foglalkozásuak szállitóeszközeinek igénybevételével biztositja a város.

A városi szovjetparancsnokság a maga részéről is támogatja a Magyar Népi Szövetség kiküldöttjeinek kérését és elrendelte, hogy május elsejéig a katonaság sem veheti igénybe a gazdák szállitóeszközeit. Egyben 12 lovat ajánlott fel kölcsönképpen május elsejéig azoknak a városi földészeknek kisegitésére, akik igavonó állat hiányában nem tudják elvégezni a földmüvelési munkálatokat.

KERESEK megvételre egy gyerek sportkocsit. Árpád-ut 9, ajtó 10. 6407

PALLAS LEXIKON 18 kötet és egyéb szépirodalmi sorozat eladó. Szentegyház-utca 2, házfelügyelőnél. Ugyanott 1 női kosztümnek is alkalmas finom gyapjuszövet frakk eladó. 6405

JÓKARBAN lévő keményfa ebédlő eladó. Fejedelem-utca 16. Házfelügyelő. 6396

KÜLÖNBÖZŐ butorok kaphatók: ruhaszekrények, komódok, fotelek, székek, asztalok, félháló, egészháló, bőrgarnitura, 3/2—2/2 szmirnaszőnyeg, ablakfüggönyök, damaszpárna és paplanhuzatok stb. Kanyarónál, Kossuth Lajos-u. 14, üzletbe. 6411

PÁRATLAN lábbelit vásárolok. Harasztosi Ferenc, Bolgár-u. 26. 6404

KERESEK megvételre 24, 25-ös fehér gyerekcipőt. Mócok-utja 28, földszint, 2. ajtó. 6415

SÜRGŐSEN eladó 2 darab 170x180 cm. hármas ablakráma beüvegezve, 1 darab teleajtó 2x1 méter nagyságu, megtekinthető d. u. 2—4 között. Pap-utca 71 szám. 6417

ELADÓ kisebb-nagyobb gyapjuszőnyegek, összekötő perzsa, nagy függönynek vagy ebédlőasztalra való és kisebb ovál kézimunkateritő, két pár fehér és egy fekete 37-es női cipő, kistermetre szürke női gyapjuruha, konyhaabrosz és festmények. Deák Ferenc-u. 48. I. 5. Reggel 10-ig és 4—7 között. 6420

Alkalmazást kaphat

MAGÁNOS orvos keres sürgősen fiatal, független, jóravaló, főzni jól tudó nőt, kinek ágynemüje, konyhafelszerelése van. — házvezetőnőnek. Bővebbet: Széchenyi-tér 38. Csak délután 4—6 óráig. 6327

ENYVGYÁRTÓ mestert felvételre keresünk. Zrinyi-utca 12, 1—3 óra között. 6267

MEGBIZHATÓ egyedülálló házvezetőnőt keresünk, lehet izr. Magyar-utca 75. 6285

TISZTVISELŐNŐT keresünk, aki minden munkát vállal, lehetőleg könyvelőnőt. Magyar-utca 75. 6285

JÓMUNKÁS butorasztalos segédet keresek. Mikes Kelemen-u. 6. Demeter. 6397

ASZTALOS segédet butormunkára felveszek. Mócok-utja 55. 6393

SZABÁSZT, felsőrészkészitőt és tüzőnőt keresek felvételre. Lehet félnapi munkára is. Hunyadi-tér 14. 6394

ASZTALOS segédet, furnéros munkást, mosónőt keresek. Pataki-u. 1. 6387

BEJÁRÓNŐT keresek, ki a főzéshez is ért. Széchenyi-tér 15, kifőzde. Kántor Mariska. 6365

VARRÓNŐT, önálló francia segédlányt és kézilányt keres Ducy-salon, Dózsa György-u. 9. Jelentkezni d. e. 11—1. 6419

„EXPRESS" SZÁLLITÁSI VÁLLALAT
KOLOZSVÁR ÉS BUKARESTI KÖZT
és vissza, mindennemü áru-, podgyász- és személyszállitást naponkint induló autocamionokkal vállal, Kolozsvár
Horea-út 34
Telefon: 4-74
Bukaresti iroda: **Splaiul Independenţii No. 4. Telefon: 4—3901.**

OSTYAPRESEK eladók. Cukorgyár-u. 47. 6413

NŐI kabát eladó. Gyárfás Jenő-utca 2. 6421

SZERÉNYIGÉNYŰ özvegy asszony házvezetőnői állást keres. Cimeket Pap-u. 50 sz. 6388

ELADÓ iroda vagy kisebb üzletberendezéshez nagy kombinált szekrény, irószattallal, kétajtós ruhaszekrény és ágyak. Bartha M.-u. 25. 6353

Alkalmazást keres

IVHAJTOGATÁST, számozást és tasakragasztást vállalok. Ajánlatok „Számozás" jeligére a kadóba. Gr.

PÉNZTÁRKEZELÉS, könyvelés, bérelszámolás, adó és OTI-ügyekben perfekt román gépirni tudó tisztviselőnő állást keres „Önálló munkaerő" jeligére. 6308

MEGBIZHATÓ fiatalasszony házvezetőnői állást keres magánosnál, vagy szakácsnőnek ajánlkozik jobb helyre. Fürdő-utca 20. II. em. 9. Mandek Jánosné. 6399

TAKARITÁST vállalok vendéglőben vagy szállodában. Hodor Jánosné, Ágoston-utca 29. 6381

VÁLLALOK harisnyaszemfelszedést és stoppolást olcsó és szép dolgozással. Tordai-ut 71 szám. 6409

INTELLIGENS, egyedülálló, középkoru izr. nő elvállalná magános ur háztartásvezetését. Cimeket „Jó háziasszony" jeligére a kiadóba kérek. 6401

INTELLIGENS, komoly, izr., egyedülálló nő elhelyezkedne üzletbe, pénztárba vagy kiszolgálni vidékre is. Cimet „Jó üzletasszony" jeligére a kiadóba. 6400

KERESKEDŐSEGÉD állást keres textil, rövidáru, vagy cipészüzletbe. Cimeket „Gyakorlott" jeligére. 6403

ASSZISZTENSNŐ gyakorlattal ajánlkozik. Intelligens nő irodai munkára, vagy üzletbe. Fiatal nő gyermek mellé, vagy egyedülálló személy mellé ajánlkozik. Cim: Kriza-u. 38. 6377

KERESEK önállóan dolgozó angolmunkást és erős kézilányokat. Magyari Márton nőszabó, Dózsa György-u. 3. 6380

JÓL főző szakácsnőt keresek. Schvartz és Grünfeld kóser étterem. Széchenyi-tér 29. I. em. 6418

LAPKÉZBESITŐ asszonyokat felvesz a Világosság kiadóhivatala, Brassai-u. 7.

KERESEK egy mindenest, Szentegyház-u. 3., vendéglő. 6352

EGY fiatal szabósegédet keresek konfekciómunkára. Boczoni munkaruhakészitő, Horea-ut 53. 6379

TANULÓFIU heti 80 P. fizetéssel könyvkötészetben felvétetik. Kossuth Lajos-u. 7, udvarban. 6400

Ingatlan - lakás

BELVÁROSI egyszoba-konyhás lakást keresek. Közvetitőt dijazok. Cim a kiadóban. 6364

2 SZOBA összkomfortos lakást keresek a belvárosban 200—300 pengőt fizetek, 6 hónapot előre. Karolina-szálló, Karolina-tér 3., 7—10 között. 6309

KERESEK megvételre 2 lakásos (kb. 3-3 szoba összkomfortos) házat kerttel, lehetőleg villanegyedben. Ajánlatokat kérem Szabolcsihoz, Széchenyi-tér 3-4 sz. II. em. naponta csütörtök és péntek kivételével, este 6—8-ig. 6152

1—2 SZOBÁS összkomfortos lakást keresek, nem messze a központtól, vagy legalább a vármegyeház közelében. Ajánlatokat kérem „Jó fizető" jeligére a kiadóba. Gr.

SZOBA-, konyha-, fürdőszobás lakást keres Létay Lajos tanár, Unitárius Kollégium. 6336

JOBBAN kiadja bútorozott szobáját, ha bejelenti az „Express"-irodába. Dózsa György-u. 6. 6345

ÜRES, vagy bútorozott nagy szobát keresek fürdőszoba használattal I., II. kerületi központban „Tisztviselőnő" jeligére. 6395

IRODÁNAK alkalmas egy vagy két szobát keresek bútorozva vagy üresen központban. „Iroda" jeligére a kiadóba. 6384

KERESEK egy 2—3 szobás különtelket III. kerületben bérbe, esetleg renoválnám. Cimeket Pap-u. 50 sz. alá kérem. 6388

MEGVÉTELRE keresek kisebb-nagyobb gyümölcsöst 35.000-től 150.000 pengőig. Istók ingatlanforgalmi iroda, Deák Ferenc-utca 11. 6389

ELADÓ Központban 4, egyenként 300 négyzetméter villahely á 70.000 pengőért. Nagyobb üzem, gyár részére alkalmas. Istók ingatlanforgalmi iroda, Deák Ferenc-utca 11. 6389

ELADÓ házhely. Értekezni Pappfalvi-ut 16 sz. 6387

FORGALMAS helyen üzletes házat keresek megvételre. Cim a kiadóba. 6374

HÁZAT, házhelyet vennék „35.000" jeligére a kiadóba. 6456

KÉTSZOBÁS, komfortos lakást keres gyermektelen professzor-házaspár. Ajánlatokat dijazok. Hegedűs Sándor-u. 11. 6415

NÉGY szoba, hall, összkomfortos lakásomat elcserélném 2 vagy 3 szobás központi lakással. Sürgős jeligére. 6422

Különféle

BUDAPESTRE utazom 20-án. Megbizást vállalok. Madách-utca 15—17. 6254

ÁRUSZÁLLITÁST, költöztetéseket és mindennemü szállitást garantáltan vállalok. Berde Mózes-u. 3. II. em. 5671

FELHIVOM mindazon kolozsvári hazatérőket, akik f. hó 10-én indultak a hazatelepitő vonat 18-as vagonjában, a visszajáró pénzért Csillaghegyi-ut 6. sz. alatt 3 napon belül jelentkezzenek Tóth János vezetőnél. 6349

HEGEDŰTANITÁST kezdők és haladók részére vállal zeneakadémiát végzett leány. Cim a kiadóban „Hegedü" jeligére. 6308

SZÁLLITUNK garantálva korrekten feltett tárgyat, arut, anyagot vidékről vidékre is. Széchenyi-tér 20. 6199

ELVESZETT f. hó 12-én, csütörtökön orvoskari index Schön Gábor és ideiglenes lecke-lap Borgida István névre a szövettani és anatómiai intézet között. Megtaláló adja le az Egyetem orvosi dékáni hivatalába. 6031

JÓ házikoszt kapható. Abonenseket felveszek, jutányos áron, Árpád-ut 17., ajtó 4. 6350

FELHIVOM azon két fiatalembert, ki hétfőn 11—12 óra között fél kiló almát vásárolt a Széchenyi-téri piacon és asztalomról egy más vevő által ottfelejtett pénztárrcát elvitte, juttassa vissza Stern gyümölcsnagykereskedőhöz, Széchenyi-tér 18. 6383

RÉGNER LÁSZLÓ joghallgató kolozsvári tudományegyetemi eredeti leckekönyve elveszett. Ez az okmány semmis. 6367

ELVESZETT szombaton délután háromnegyel 5 és 5 között a Dózsa György-utcában a Rados festékkereskedés és a Pusztay-drogéria között pénztárcám, kevés pénz, igazolványok és jegyzetek voltak benne. Kérem a becsületes megtalálót, hogy az igazolványokat és jegyzeteket a Pusztay-drogériába küldje be, hol illő jutalomban részesül. 6371

JÓFORGALMU férfi és női fodrászüzletet átvennék. Nádastorok-u. 5. Lőrincz. 6408

KÉREM azt az urat, aki péntek reggel a Honvéd-utca 79 alatt Egry Bőskével beszélt, sziveskedjen cimét leadni Surányi fodrászatba, Honvéd-utca. 6414

BALÁZS urat, aki Budapestről hazaérkezett és hirt hozott Nagy Gyula zászlósról, kérem keressen fel vagy tudassa hollétét. Nagy Gyuláné, Pap-utca 71 szám. 6417

BUDAPESTRE utazom 20-án. Megbizást vállalok. Madách-utca 15—17. 6254

A SOPRON-KŐHIDAI fegyházból szabadult politikai foglyok közül kérem azokat, akik ismerik férjemet, értesitsenek sorsáról. Csiszár Lászlóné Kolozsvár, Minerva-nyomda.

FÜLÖP KÁLMÁN
töltőtollkészitő és javitómühelyemet átköltöztetem Rózsa-utca 12 alá, a Deák F.-utca 22 alól. Müködésem folytatom tovább, uj tollakat készitek és eredeti alkatrésszel tollakat javitok.

VESZEK
réz-alpakka vagy más fémből való használt vagy törött tárgyakat, evőeszközt, ajtókilincset stb. Továbbá prima acélt rudban vagy lemezben, bármilyen mennyiségben.
KUN MÁTYÁS FIA
Kossuth Lajos-utca 1.

Cianozz és veszélytelen gázakkal irt
DEÁK mérnök
Kolozsvár, Malinovszky-tér 1. sz.
(volt Hitler-tér). Félemelet.

Szerkeszti: BALOGH EDGÁR

Minerva Irodalmi és Nyomdai Müintézet, Kolozsvár. —Felelős vezető: Kiss Márton igazgató.